

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Avgvstini Barbosæ I. V. D. Lvsitani, Protonotarii, Et
Ivdicis Apostolici designati pro Tribunali Nunciaturæ
Hispaniæ, ac insignis Ecclesiæ Vimaransenis Thesaurarij
Maioris, Collectanea Doctorvm, Qui ...**

Barbosa, Agostinho

Venetiis, 1643

14. De lapsis, & eorum reparatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14108

Vide Chrysoſt. homil. 11. in epiſt. ad Philippienſ. Hieron. lib. 2. aduerſus Pelagian. Auguſt. lib. 11. de ciuitate. cap. 12. & in lib. de correſt. & gratia. cap. 13. & in lib. de liboſ perſeuerantia. cap. 13. Gregor. lib. 6. in 1. Regum. Proſper. lib. 2. de vocat. gentium. cap. vlt. Bernard. ſerm. 1. de Septuag. & epiſt. 107. Torreblanc. de iure ſpirit. lib. 2. cap. 2. num. 18. De diuina prædeſtinatione tractant Magiſt. in 1. ſentent. diſt. 35. 40. & 41. ibique Doctores præfertim D. Bonauent. Aegid. Sor. Durand. Ocham. & alij. inter quos nouiſſimè Guillelmus à Rubione. Riccard. Tap-

perus art. 7. contra Lutherum. Turrianus in opuſc. de electione diuina. Monca. diſput. Theolog. diſt. 4. cap. 2. Catherin. lib. 1. de prædeſtinatione. cap. vlt. & lib. 2. in fine. Item S. Thom. p. 1. art. 23. cum ſeqq. ibique Doctores nomores. inter quos Caiet. Soar. Molin. Valent. Vazq. Leſſ. Baſie. Zumel. Becan. in p. 1. cap. 14. & alibi paſſim. Item Soar. opuſc. de auxilijs lib. 3. cap. 16. cum ſeqq. Bellarm. lib. 2. de gratia. & libero arbitrio. cap. 15. Alvarez de auxilijs lib. 5. diſt. 34. cum ſeqq. Pennot. in propugnaculo humane libertatis lib. 6. cap. 1. cum ſeqq. & ab ijs citati.

De perſeuerantia munere.

C A P V T XIII.

^a Matth. 10. & 24. c. fuggeſſu 7. q. 1. & c. non reuertebatur. de penit. d. 2. infra cap. 16. & 18. Ezech. 38. Theſſal. 3. & 2. 1. Cor. 10. d. Philipp. 2. 1. Petr. 1. 2. Rom. 8.

Similiter de perſeuerantia munere. de quo ſcriptum eſt. ^a Qui perſeuerauerit uſq; in finem. hic ſaluus erit: quod quidem aliunde haberi non poteſt. niſi ab eo. qui potens eſt eum. qui ſtat. ſtatueret. vt perſeueranter ſtet. & eum qui cadit. reſtituere nemo ſibi certi aliquid abſoluta certitudine pollicetur: tametsi in Dei auxilio firmiſſimam ſpem collocare. & reponere omnes debent. Deus enim. niſi ipſi illius gratia defuerint. ſicut ^b cepit opus bonum. ita perſiciet ^c operans uelle. & perſicere. Veniuntamen qui ſe exiſtimant ſtare uideant ne cadant. & cum ^d timore. ac tremore ſalutem ſuam operentur in laboribus. in uigilijs. in eleemoſynis. in orationibus. & oblationibus. in ieiunijs. & caſtitate: formidare enim debent. ſcientes. ^e quòd in ſpem gloria. & nondum in gloriam renati ſunt. de pugna. qua ſuperest cum carne. cum mundo. cum diabolo: in qua uictores eſſe non poſſunt. niſi cum Dei gratia Apoſtolo obtemperent. dicenti: ^f Debitores ſumus non carni. vt ſecundum carnem uiuamus: ſi enim ſecundum carnem uixeritis. moriemini: ſi autem ſpiritu facta carnis mortificaueritis. uiuetis.

Nemo ſibi certum aliquid pollicetur. quare 1. ^a Timotheum 4. ſpiritus manifeſte dicit. quia in nouiſſimis diebus deficiant quidam à fide: & cap. 6. quam quidam appetentes errauerunt à fide. & 2. ad Timoth. 2. ne forte det

illis Deus penitentiam. & reſpiciant. Ioel. 2. Quis ſcit ſi conuertatur. & ignoſcat Deus uide Aegid. de Coninck de Sacram. & cenſuris tom. 2. diſput. 2. num. 154. Eminent. de Valle de incantat. & enſalmis. opuſc. 1. ſect. 2. cap. 5. num. 31.

De lapſis. & eorum reparatione.

C A P V T XIV.

I Peccato mortali remiſſo quoad culpam. necesse eſt de potentia Dei ordinaria remitti etiam reatum pœna aeternae.

2 Peccato remiſſo quoad culpam. non ſemper remittitur totus reatus pœnae temporalis.

^a Infra c. 23. & 29. ^b Hier. tom. 2. in epiſt. ad Demet. qua incipit. inter omnes forſunt ex Tert. lib. de penit. c. ſecunda poſt naufragium de penit. diſt. 6. ^c Ioan. 20. Matth. 16. ^d Hilm. 50. c. facillie. de penit. diſt. 1. ^e Ita & Flor. Coec. in decret. Eugenij. ^f Ephel. 4. ^g 1. Cor. 3. ^h Apocal. 2. c. quia ſanctitas 50. d. & c. miſer. de penit. diſt. 1. ⁱ 2. Cor. 17. ^k Marc. 3. & 4. Luc. 3.

Qui uero ab accepta ^a iuſtificationis gratia per peccatum exciderunt. ruruſus iuſtificari poterunt. cum excitante Deo per Pœnitentia ſacramentum. merito Chriſti amiſſam gratiam recuperare procurauerint. Hic enim iuſtificationis modus eſt lapſis reparatio: quam ſecundam poſt naufragium deperditæ gratia tabulam ſancti ^b Patres aptè nuncupauerunt. Et enim pro ijs. qui poſt Baptiſmum in peccata labuntur. Chriſtus Ieſus Sacramentum inſtituit Pœnitentia. cum dixit: ^c Accipite ſpiritum ſanctum quorum remiſeritis peccata. remittuntur eis: & quorum retinueritis. retenta ſunt. Unde docendum eſt. Chriſtiani hominis pœnitentiam poſt lapſum multo aliam eſſe à baptiſmali. eaque contineri non modò ceſſationem à peccatis. & eorum deteſtationem. ^d aut cor contritum. & humiliatum: uerum etiam eorudem ſacramentalem Confeſſionem ſaltem in uoto. & tempore faciendam. & ſacerdotalem abſolutionem. itemque ſatiſfactionem per ieiunia. eleemoſynas. orationes. & alia pia ſpiritualis uitæ exercitia: non quidem pro pœna aeterna. a qua uel Sacramento. uel Sacramento uoto uia cum culpa remittitur. ſed ſed pro pœna temporalis: qua. vt ſacræ litteræ docent. non tota ſemper. ut in ^e Baptiſmo fit. dimittitur illis. qui gratia Dei quam ^f acceperunt ingratum ſpiritum ſanctum contriſtauerunt. & ^g templum Dei violare non ſunt ueriti. ^h De qua penitentia ſcriptum eſt: Memor eſto unde excideris: age penitentiam. & prima opera fac. Et iterum: ⁱ Quæ ſecundum Deum triftitia eſt. penitentiam in ſalutem ſtabilem operatur. Et ruruſus: ^k penitentiam age. & facite fructus dignos penitentia.

Vide Iodoc. Coec. in theſauro Cathol. tom. 2. lib. 7. art. 1. Sayr. de Sacrament in genere. lib. 2. cap. 2. q. 8. art. 3. uerſ. quo ſuppoſito. Onupht. diſp. 3. de panit. ſect. 2. quaſi. vlt. circa fin. Homobon. de Bonis de examine Eccleſiaſt. tract. 3. c. 3. q. 32. uerſ. mortale. & tract. 5. c. 15. q. 92. Moſei. in ſumm. Theologia moralis. tract. 1. c. 8. num. 25. & tract. 7. c. 6. nu. 42. Ioan. Sanc. in ſelect. diſp. 40. n. 5. Ioan. de Lugo de Sacram. tract. de Panit. diſp. 14. ſect. 7. n. 50. Torreblanca de iure ſpirit. lib. 2. cap. 10. num. 23. cum ſeqq. Filliuc. in quaſt. moralib. tom. 1. tract. 6. num. 82. Iul. Laur. de Indulgent. p. 2. c. 3. nu. 33. cum ſeqq. & cap. 5. num. 29. ubi ait regulanter in pœni-

tentia imponenda eſſe opera pœnalia. quales ſunt orationes. eleemoſyna. & ieiunia. ^a Qua uel Sacramento. uel Sacramento uoto. &c.] Remiſſo peccato mortali quoad culpam. necesse eſſe de potentia Dei ordinaria remitti etiam reatum pœnae aeternae. tradunt Card. Bellarm. Henriquez. Aegid. de Coninck. & alij. quos refert Bonacin. de Sacram. diſp. 5. q. 6. ſect. 1. punto 4. num. 1. ^b Sed pro pœna temporalis. &c.] Vide Fr. Emman. in expli- cent. Bulla Cruciatæ fund. 1. fol. 1. Aegid. de Coninck de Sacram. & cenſur. tom. 2. diſp. 4. n. 23. Barthol. & Faufto in tract. de

episcopus, tom. 2. disput. 4. num. 23. Barthol. à S. Fausto in tract. de suffrag. lib. 1. q. 14. in fine, ubi dicit hunc text. docere, satisfactionem non fieri poena aeterna, quae cum culpa remittitur, sed pro temporalis. Remisso enim peccato quoad culpam, non semper remitti totum reatum poena

temporalis, docent S. Thom. p. 3. quaest. 86. art. 4. ubi Nagn. versum hoc artic. Card. Bellarm. lib. 4. de poenit. cap. 2. Zerol. de poenit. cap. 2. q. 16. Bonacin. d. puncto 4. num. 2. ubi num. 3. querit, vtrum reatus poenae temporalis, qui dimisso peccato remanet, semper sit aequalis?

DE REFORMATIONE.

De Residentia Praelatorum in suis Ecclesijs.

CAPVT PRIMVM.

1 Doctores de residentia Praelatorum agentes.	6 Residere tenetur Episcopus, qui habet Ecclesiam in loco, ubi omnes incolae totius diocesis sunt schismatici.
2 Constitutiones de residentia agentes.	7 Alternativa non gaudet Episcopus non residens in sua diocesi, etiam ex causa a Concilio approbata.
3 Animarum cura est onus Angelicis humeris formidandum.	8 Episcopo, qui ob eius absentiam amisit alternatiuam, an remaneat aliquod tempus ad conferenda beneficia.
4 Episcopi ad Episcopalem dignitatem quales esse debeant.	
5 Episcopi ut resideant curare debent Metropolitanis.	

EADEM sacrosancta Synodus, eisdem Praesidentibus Apostolicae Sedis Legatis, ad restituendam collapsam admodum Ecclesiasticam disciplinam, deprauatosque in clero, & populo Christiano mores emendandos se accingere volens, ab ijs, qui maioribus Ecclesijs praesunt, initium censuit esse sumendum, integritas enim praesidentium salus est subditorum. Confidas itaque per Domini, ac Dei nostri misericordiam, prouidamque ipsius Dei in terris Vicarij solertiam omnino futurum, ut ad Ecclesiam regimen, a onus quippe Angelicis humeris formidandum, qui maxime digni fuerint, & quorumque prior vita, ac omnis aetas, a puerilibus exordijs vsque ad perfectiores annos per disciplinae stipendia Ecclesiasticae laudabiliter acta testimonium praebeat, secundum venerabiles beatorum Patrum sanctiones assumantur: omnes Patriarchalibus, Primatialibus, Metropolitanis, & Cathedralibus Ecclesijs quibuscumque, quouis nomine, ac titulo, praefectos monet, ac monitos esse vult, ut attendentes sibi & vniuerso gregi, in quo Spiritus sanctus posuit eos regere Ecclesiam Dei, quam acquisiuit sanguine suo vigilent, sicut Apostolus praecipit, in omnibus laborent, & ministerium suum impleant: implere autem illud se nequaquam posse sciant, si greges sibi commissos mercenariorum more deserant, atque ouium suarum, & quarum sanguis de eorum est manibus a supremo iudice requirendus, custodiae minime incumbant: cum certissimum sit, non admitti pastoris excusationem, si lupus oues comedit, & pastor nescit. Ac nihilominus, quia nonnulli, quod vehementer dolendum est, hoc tempore reperiantur, qui propriae etiam salutis immemores, terrenaeque caelestibus, ac diuinis humanae praeserentes, in diuersis curijs vagantur, aut negotiorum temporalium sollicitudine, ouili derelicto, atque ouium sibi commissarum cura neglecta, se detinent occupatos: placuit sacrosanctae Synodo antiquos canones, qui temporum, atque hominum iniuria penè in defectu abierunt, aduersus non residentes promulgatos in nouare: quemadmodum virtute praesentis decreti in nouat: ac vterius, pro firmiori eorumdem residentia, & reformandis in Ecclesia moribus, in hunc qui sequitur, modum statuere, atque sancire, *Si quis à Patriarchali, Primatiali, Metropolitana, seu Cathedrali Ecclesia sibi quocumque titulo, causa, nomine, seu iure, commissa, quacumque ille dignitate, gradu, & praesinentia praesulgeat, legitimo impedimento, seu iustis, & rationalibus causis cessantibus, sex mensibus continuis extra suam diocesim morando abfuerit: quarta partis fructuum vnus anni, fabricae Ecclesiae, pauperibus loci per superiorem Ecclesiasticum applicandorum, penam ipso iure incurrat.* Quod si per alios sex menses in huiusmodi absentia persequeretur, aliam quartam partem fructuum similiter applicandam eo ipso amittat. Crescente verò contumacia, ut seueriori sacrorum canonum censurae subijciatur, Metropolitanus suffraganeos Episcopos absentes, Metropolitanum verò absentem suffraganeus Episcopus antiquior residens, poena interdicti ingressus Ecclesiae eo ipso incurrenda infra tres menses per literas, seu nuncium Romanum Pontifici denuntiare teneatur: qui in ipsos absentes, prout cuiusque maior, aut minor contumacia exegerit, supremae Sedis auctoritate animaduertere, & Ecclesijs ipsis de Pastoribus vtilioribus prouidere poterit, sicut in Domino noverit salubriter expedire.

*4 Cap. in sacerdotibus, & c. Episcopus 61. d. 11. c. fin. 19. d. 11. c. infra sess. 24. de reformat. c. 1. b. Act. 16. c. 2. Tim. 4. Ioan. 10. c. si rector. 43. d. 11. c. aduersus 7. q. 1. cap. nisi, de renunc. d. Ezzech. 33. & 34. Act. 20. Ephes. 4. d. 11. c. 13. q. 1. & infra c. sess. 24. c. 1. in fin. de reformat. f. Cap. etuenit, c. mult. seg. 6. q. 1. de cler. non resid. per totum. & cap. cum ex eo. de elect. in 6. * iniuria. g. vide sess. 23. cap. 1. de reformat. ubi causa subindicantur. b. Cap. ext. de cler. non resid. c. quoniam. 6. porro vtr. lite non contest. i. infra sess. 23. de reformat. c. 1. & a. k. Cap. ex parte. de elec. non resid.*

Vide Salzed. ad Bernard. in pract. c. 54. lit. C. in princ. in nouiss. edit. Marc. Anton. Genouen. in manuali pastorum. c. 31. Vaso. in opusc. moralib. cap. 4. §. 2. dub. 4. num. 151. Armend. in addit. ad recop. legum Nauarra. lib. 2. tit. 13. l. 2. §. 2. sub tit. vtrum Episcopus possint se absentare à suis Episcopo eius, vel debeant in eis residere. Nicol. Garc. de benef. p. 5. cap. 1. à num. 687. Franc. Leo in thesauro fori Eccles. part. 1. cap. 3. num. 29. cum seqq. Valer. Reginald. in praxi fori poenit. lib. 20. tract. 3. num. 58. Sanctatel. var. resolut. quest. 4. Vgolini. de officio, & potest. Episcopi. cap. 1. §. 13. Meuspium in simili tract. p. 3. alleg. 53. & infra in collect. ad sess. 23. de reform. cap. 1. Barbof. Collect. in Concil. Trid.

Super residentia Praelatorum, & aliorum curam animarum habentium, & residere debentium emanauit constitutio Pij IV. incip. In suprerna, sub dat. Kal. Decemb. 1564. Item super executione Concilij, & litterarum eiusdem Sanctissimi contra Archiepiscopos, Praelatos, & alias personas Ecclesiasticas non residentes in eorum Ecclesijs, emanauit alia Constitutio eiusdem Pij IV. sub dat. 11. Maij 1565.

a. Onus quippe Angelicis humeris formidandum. Vide S. Bernard. ser. 3. de aduentu Domini, & de consid. ad Eugen. lib. 1. in princ. & ad Episcopum Londonian. epist. 24. & ad Card. C. 2. epist.